

tussen Duin & Dijk

● Foto: Theo Baas.

Groot hoefblad

Petasites hybridus

Kenmerken

Groot hoefblad is een overblijvende plant met een knoestige wortelstok waaruit meer dan een meter lange uitlopers ontspringen. De plant groeit altijd in grote groepen en bloeit in het vroege voorjaar. De bladeren verschijnen tijdens de bloei en kunnen gedurende het seizoen enorm uitgroeien. Petasites komt van het Griekse Petasos (breedgerande hoed), wat betrekking heeft op de bladeren.

Groot hoefblad is een tweehuizige plant met aparte mannelijke en vrouwelijke planten die beide alleen buisbloemen dragen. De stengel is bekleed met purperrode half-stengelomvattende schubben. Mannelijke planten hebben roze bloemen en een compactere bloeiwijze dan de vrouwelijke planten, die witachtige bloemen hebben. Merkwaardig genoeg groeien mannelijke en vrouwelijke planten meestal in grote gescheiden groepen die zich alleen vegetatief vermeerderen. De plant is al sinds de oudheid bekend in de volksgeneeskunde. De wortelstokken zouden ontsmettende, wondhelende en krampwerende stoffen bevatten.

Ecologie

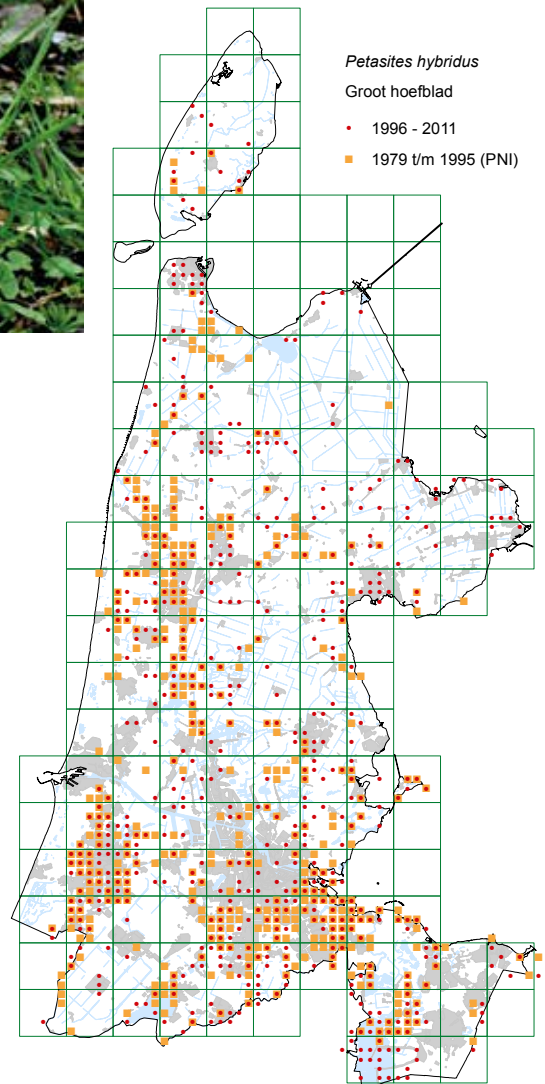
Groot hoefblad is een plant van zonnige tot licht beschaduwde plaatsen op vochtige tot tijdelijk natte, voedselrijke tot zeer voedselrijke, vaak kalkhoudende grond (klei, mergel, zand, leem en soms veen). Meestal groeit ze langs waterkanten (beken, kleine rivieren, kanalen, vaarten en spoorsloten), soms kan ze de onderste zone van kleiige dijkellingen domineren. Natte ruigten vormen eveneens een geschikt biotoop. Wortelstokken kunnen zich via het water verspreiden. Geïsoleerde groeiplaatsen langs sloten, vijvers en parken in of nabij bebouwd gebied zullen over het algemeen hun oorsprong vinden in aanplant of verwildering. In het oosten van ons land is de plant ook bekend van oeverwallen in lichte loofbossen.

Verspreiding en trend

Het verspreidingsgebied in Europa omvat hoofdzakelijk het westelijke en middendeel, met uitzondering van het hoge noorden. Ook komt ze voor in Zuidwest-Azië. In

Nieuw-Zeeland en het oosten van Noord-Amerika is de plant ingevoerd en verwilderd.

In ons land is groot hoefblad plaatselijk vrij algemeen maar zeldzaam in de zandstreken in het noordoosten, op de Veluwe en de Waddeneilanden. In Noord-Holland is de plant niet zeldzaam in het Vechtplassengebied, Amstelland en rond Haarlem. Ten noorden van het Noordzeekanaal volgt de soort heel mooi de loop van het Noordhollandsch Kanaal. De plant ontbreekt vrijwel geheel in de grote droogmakerijen zoals de Haarlemmermeer, Wieringermeer, Beemster en Schermer. In West-Friesland en het gebied rond Schagen en Den Helder lijkt de soort toegenomen.

● De verspreiding van groot hoefblad in Noord-Holland.

Theo Baas
baas0828@planet.nl